

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, dnia 30.04.2009 r.

LEX.I.0713/ 60 /09

Panie/Panowie
Wójtowie
Burmistrzowie
Prezydenci Miast
Starostowie Powiatów

Szanowni Państwo,

W związku licznymi wątpliwościami interpretacyjnymi, dotyczącymi terminu wejścia w życie uchwały ustalającej regulamin wynagradzania nauczycieli należy stwierdzić, że podstawę prawną takiej uchwały stanowi art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), zwanej dalej Kartą Nauczyciela, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2009 r. Nr 1, poz. 1). Zgodnie z art. 9 ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela cytowany wyżej przepis Karty Nauczyciela wszedł w życie z dniem 22 stycznia 2009 r.

Zatem uchwała w sprawie regulaminu wynagradzania dla nauczycieli, podjęta na podstawie art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, nie powinna wejść w życie wcześniej niż przepis upoważniający do jej podjęcia.

Ustawodawca, a należy przyjmować jego racjonalne działanie, nie wskazał aby art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, w brzmieniu nadanym ustawą o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, obowiązywać miał od 1 stycznia 2009 r. Taką regulację uwzględnił jedynie w stosunku do nowego brzmienia art. 30 ust. 3 i 4 Karty Nauczyciela. Nowe brzmienie art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela określa, iż: średnie wynagrodzenie nauczycieli stanowi dla:

- nauczyciela stażysty - 100 %,
- nauczyciela kontraktowego - 111 %,
- nauczyciela mianowanego - 144 %,
- nauczyciela dyplomowanego - 184 %

- kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

Natomiast art. 30 ust. 4 Karty Nauczyciela w dotychczasowym brzmieniu (określającym średnie wynagrodzenie nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego, nauczyciela dyplomowanego) został z dniem 1 stycznia w całości uchylony.

Podkreślam, iż rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela proponował rozwiązanie, zgodnie z którym art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela w nowym

brzmieniu wchodził w życie z dniem 1 stycznia 2009 r., jednakże na etapie prac w komisjach Sejmu zapisy projektu ustawy w tym zakresie zostały zmienione.

Podnieść należy jednocześnie, że od dnia 1 stycznia 2009 r. do czasu uchwalenia przez organ prowadzący szkołę regulaminu wynagradzania dla nauczycieli, stosuje się, zgodnie z art. 4 ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, regulamin obowiązujący w roku 2008 (nie dłużej jednak niż przez 3 miesiące od ogłoszenia ustawy budżetowej).

Wskazania wymaga, iż art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449 z późn. zm.) dopuszcza możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Konstytucja w art. 7 stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Rozwinięciem tej zasady jest art. 94 Konstytucji, który przyznaje organom samorządu terytorialnego kompetencję do ustanawiania, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze działania tych organów. W świetle takich unormowań konstytucyjnych uchwała w sprawie regulaminu wynagradzania dla nauczycieli, podjęta na podstawie art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, nie powinna wejść w życie wcześniej niż przepis upoważniający do jej podjęcia.

Odnosząc się do realizacji podstawowych celów ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, określonych w uzasadnieniu do projektu, należy stwierdzić, że wprowadzone zmiany polegają m.in. na kontynuowaniu procesu podwyższania wynagrodzenia za wykonywaną pracę, w ten sposób, aby stosunki pracy – w jednym z najistotniejszych obszarów działania państwa, jakim jest edukacja – charakteryzowała nie tylko stabilność, ale również możliwie wysoka płaca.

Mając na uwadze konieczność zagwarantowania wypłaty wynagrodzeń na poziomie wynikającym z ustawy w art. 30a Karty Nauczyciela wprowadzono zasadę, że w każdym roku kalendarzowym, w terminie do dnia 31 grudnia, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przeprowadza analizę poniesionych w danym roku wydatków na wynagrodzenia nauczycieli, w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń (art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela) oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. W przypadku nieosiągnięcia w danym roku wysokości średnich wynagrodzeń (art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela) organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego ustala kwotę różnicy między wydatkami faktycznie poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w tym roku a iloczynem średniorocznej liczby nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli (art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela) ustalonych dla danego roku. Kwota różnicy jest dzielona między nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego i wypłacana w terminie do końca danego roku w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego ustalanego proporcjonalnie do osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela, zapewniając osiągnięcie średnich wynagrodzeń na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w danej jednostce samorządu terytorialnego.

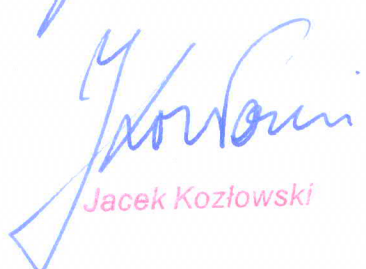

Natomiast w art. 30b Karty Nauczyciela przewidziano dodatkowo obowiązek dla regionalnej izby obrachunkowej w zakresie kontroli osiągnięcia w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli. Jak wynika z zapisów prac w komisjach sejmowych nad projektem ustawy termin wypłacania ewentualnego wyrównania wynagrodzeń na „koniec roku” „został wprowadzony, ponieważ Karta Nauczyciela mówi o tym, że średnie wynagrodzenie ma być uzyskane w danym roku.” Sekretarz stanu w MEN wyjaśniła na Komisji w dniu 18 listopada 2008 r., iż „Leży to w interesie nauczycieli. Tak, właśnie w tym wypadku zaproponowaliśmy rozwiązanie w interesie nauczycieli, trudniejsze dla samorządu terytorialnego, ale gwarantujące, że samorząd wywiąże się z ustawowego obowiązku. Natomiast po zakończeniu roku budżetowego samorząd do 10 stycznia ma zrobić sprawozdanie. W sprawozdaniu dla regionalnej izby obrachunkowej samorząd ma wykazać faktycznie już wypłacone wynagrodzenia.”.

W ocenie organu nadzoru oznacza, to że dla spełnienia wymagań ustawowych znaczenie ma jedynie efekt finalny - podwyższenia średnich wynagrodzeń nauczycieli na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym problem analizowało Ministerstwo Edukacji Narodowej. Stanowisko Ministra Edukacji Narodowej zostało zawarte w piśmie z dnia 27 kwietnia 2009 r. znak: DS.-WPZN-RD-420-08/09, w którym stwierdzono, że: „W przypadku uchwalenia nowych regulaminów po dniu 1 stycznia danego roku, zachowanie ustawowych terminów w zakresie regulacji płacowej, możliwe jest poprzez wprowadzenie w przepisach końcowych regulaminu wynagradzania nauczycieli, uchwalanego przez daną JST, regulacji przejściowej zgodnie z którą, podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli następuje z wyrównaniem od dnia 1 stycznia danego roku.”.

Mam nadzieję, że niniejsze pismo pomoże Państwu w rozwiązaniu problemu uchwał ustalających regulamin wynagradzania nauczycieli.

Z poważaniem,

Jacek Kozłowski